

על פי התורה אשר יורוך

Yorucha

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ
מראי
מקומות

עומקה דינא

עובדת זרה במסחר א

PART ONE

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ מראוי מקומות

עומק א דיני

Prepared by Rav Yosef Kushner
Head of Shabbos and Issurei Hana'ah Division

Rav Dovid Grossman
Rosh Bais HaVaad

Rav Baruch Fried
Dayan and Yorucha Project Editor

Rabbi Chaim Belsky
Head of Yorucha Development

Rav Ariel Ovadia
Dayan and Editor

Rabbi Yaakov Tescher
Director of Torah Projects

A project of

1.888.485.VAAD(8223) | ☎ 732.232.1412

WWW.BAISHAVAAD.ORG/YORUCHA

YORUCHA@BAISHAVAAD.ORG

105 RIVER AVENUE, SUITE #301, LAKewood, NJ 08701

BAIS HAVAAD DIVISIONS

Business
Halacha
Services

Bais Din
& Dispute
Resolution

Zichron
Gershon Kollel
for Dayanus

Medical
Halacha
Center

Kehilla &
Bais Din Primacy
Initiative

Halachic Awareness
& Education

תוכן העניינים

חלק א' – חיוב הרחקה מעכו"ם

8	חייב להרחיק מעבודה זרה ומינות
10	הנאה מעבודה זרה
14	כניסה לבית טיפולה
26	ליכנס לצורך דבר אחר

חלק ב' – הקנה או שכירות לעכו"ם: איסור לפני עורך

34	משא ומתן ביום אידם
36	דין הנוצרים בזמן זהה
41	מכירת מטלטלין לצורך עבודה זרה
50	שכירות בניין או חדר לצורך עבודה זרה

חלק ג' – קניין או שכירות מעכו"ם: איסור מהנה לע"ז

56	ادر איסור מהנה ודין נתינת נדבות לע"ז
62	השתמשות במרחץ או גינה השicity לעכו"ם
64	תשלום שכירות לבית ע"ז או لكنות מהם קרקע
70	למכור בזול לצורך ע"ז

חלק ד' – לבנות או למכור בית לצורך עבודה זרה

76	בניון תשייתי ע"ז או תמייש דתשייש
86	בית שמתפללים לטיפול בלי ע"ז
87	לייפות הבניין
92	איסור הזכרת שם ע"ז

YORUCHA CORPORATE SPONSORS:

FOUNDERS & BUILDERS

לע"נ ר' אברהם נחמן ב"ר זאב ולפסון זצ"ל

In memory of
HARAV YOSEF GROSSMAN ZT"ל
 לע"נ הרב יוסף גROSSמן זצ"ל

לע"נ ישראלי ביב בן מרדכי זל,
 ברכה לאה בת אריה ליב ע"ה

LOWINGER FAMILY

ר' מאיר משה בן בן ציון הלו זל • מיניקא בת משה שמואל
 ע"ה • ר' דוד בן ברוך בענדיט זל • גאלדא בת משה דוד
 ע"ה • ר' יונה בן יצחק זל • מורים בת חיים ע"ה

**BARRY LEBOVITS
& FAMILY**

**MR. HOWARD
ZUCKERMAN Z"ל**
 ר' צבי יעקב בן ספק יהוה זל
By his wife Mrs. Rosalyn Zuckerman

**ARYEH WEISS
& FAMILY**

MAAREH MEKOMOS DEDICATIONS

**DINA DMALCHUSA &
MINHAG BMAMMON**

Dedication available

**MISHPITEI HAMAMMON &
HILCHOS GEZEL**

Dedication available

**GEZEL AKUM &
GENEIVAS DA'AS**

Dedication available

HALACHOS OF EMPLOYMENT

לע"נ ר' שלמה בן ר' אביגדור משה זל | האשה מלאה בת ר'
 משה ע"ה | ר' יצחק יעקב בן ר' אלתר זל | האשה רבקה בת
 ר' גבריאל חיים ע"ה

Dedicated by Mr. & Mrs. Avigdor Fried

**HALACHIC DEALS
& DOCUMENTS**

Dedication available

**BUSINESS & EMPLOYMENT
ON CHOL HAMOED**

Dedication available

CORPORATE CHAMETZ

Dedication available

*Distribution sponsored by Reb Shimshon Bienstock
& Family*

in honor of the Yorucha Chabura at the Kollel Los Angeles
 and its Rosh Chabura - Rabbi Zalman Frager

PARTNERSHIPS & CORPORATIONS

Dedication available

INFRINGEMENT & COMPETITION

*Dedicated in memory of
Rav Yehuda Kelemer זצ"ל*

Young Israel W. Hempstead
 Led by R' David Felt,
 R' Aaron Gershonowitz

Eitz Chayim Dogwood Park
 Led by Rabbi Dov Greer

COMMITMENTS & KINYANIM

Dedicated

לע"כ ולע"נ ר' אברהם דוב ב"ר יצחק מנוח הכהן וווענגראו זל
 נפטר "ב' טין תשמ"ז" תגנצבה. הונצח ע"י משפחתה

ONAAH & MEKACH TAOS

Sponsored by

F Frankel Rubin Klein, Attorneys at Law
 Mayer S. Klein, Managing Partner
 Solving serious business problems. בע"ה

TZEDAKAH & MA'ASER I

*Dedicated by the Yorucha Chabura at
 Khal Zichron Moshe Dov - Far Rockaway, NY
 in honor of their Mara D'asra and Rosh Chabura
 Rav Aaron Eliezer Stein Shlit'a
 ברכת ר' שמאול ברוך הייט ושפוחתו עמו"ש*

TZEDAKAH & MA'ASER II

Dedicated by the Yorucha Chabura at

in honor of their
 Rosh Chabura
 הרב מיכאל אילעיס שיליט'א
 Morristown, NY

**SHEMITAH
& PRUZBUL**

Dedicated

לע"נ ר' אברהם נחמן ב"ר זאב ולפסון זצ"ל

**LOANS, GUARANTORS,
& BANKRUPTCY**

*Dedicated by the Yorucha Chabura at
 Lido Beach, NY in honor of their
 Rosh Chaburah, Rabbi Yakov Lowinger*

RIBBIS FUNDAMENTALS

This volume has been sponsored by

STEINMETZ | LLC
ATTORNEYS AT LAW

לייב'ר' אברם ברוך בן יצחק זל
 ולע'ני פרידמן ענבל בר' מתר עוזי ע"ה

RIBBIS IN COMMERCE

לע"נ ר' שלמה בן ר' אביגדור משה זל
 האשה מלכה בת ר' משה ע"ה | ר' יצחק יעקב בן ר' אליהו זל
 האשה רבקה בת ר' גבריאל חיים ע"ה

**PROFESSIONAL ADVICE AND
MALPRACTICE**

Dedication available

**BROKERAGE AND LASHON
HARAH IN BUSINESS**

Sponsored by Mordechai & Chaya Klein

**YICHUD AND
GENDER-RELATED ISSUES**

Dedication available

**AVODAH ZARAH AND ISSUREI
HANA'AH**

Dedication available

HILCHOS AVODAH ZARA

Sugya Introduction

Concepts that will be discussed in this series of shiurim

In this series, we will be delving into the prohibitions involved with doing business or other interactions with a house of *avodah zara*, which for our purposes usually relates to Christian churches.

As an introduction, it is important to know that the Poskim - including the Taz, Shach and Rav Moshe Feinstein- consistently refer to having any sort of interaction or business with churches as “*mechu’ar hadavar*”, a completely inappropriate thing for Jewish people to be involved with. Even when such business may be permitted according to the letter of the law, the proper *hashkafa* is to stay away from anything related to houses of *avodah zara*. Having any connection to such places will not create any *kovod shomayim*, and is, in fact, the opposite of increasing *kovod shomayim*.

As far as the technical halachos go, we will discuss four possible prohibitions that apply when interacting with houses of *avodah zara*.

First, there is a general prohibition of entering a church. We will discuss the scope of this prohibition and see if it applies at all times or only when services are being held; if it applies only to the actual building or to the yard and parking lot as well; as well as other

pertinent topics.

Also relevant, is the prohibition of “*lifnei iver*”. One is not allowed to do something that causes someone else to transgress any prohibition. While this usually pertains only to a fellow Jew, *avodah zara* is one of the exceptions. Non-Jews are also not allowed to worship idols, and a Jew is not allowed to do anything that enables them to do so. We will discuss how this pertains to a Jew who comes to own a property that contains a church on the premises. Is he permitted to rent the church out to non-Jews, or would this be a transgression of *lifnei iver*?

Third, it is prohibited to provide any benefit to a house of *avodah zara*. We will discuss if this means that it is forbidden to buy merchandise that a church group is selling, and thereby provide them with money from the sale, as well as if it is forbidden to rent a property for them that they lease out for revenue for their activities.

Finally, it is forbidden to do any work that builds or beautifies a church. This may include installing decorative light fixtures, carpeting, or anything that makes a church look nice. We will discuss the origin of this prohibition and how and when it applies.

QUESTIONS ON Avodah Zara

Below are some practical scenarios that will apply to the material

1

What is the general approach a Jewish person should have about doing business with houses of *avodah zara*?

2

We all know that a Jew shouldn't enter a house of *avodah zara*. But what if he is going in for a reason unrelated to religion, such as to meet someone there? Is that also prohibited?

4

Is one allowed to provide professional services – such as legal or accounting services – for a church?

3

In cases where it would be forbidden to rent to a house of *avodah zara*, would it be permitted to purchase a multiunit property that has an existing church already in it?

Join BHD and receive a 3-5 minute video post derived from the current Yorucha topic.

JOIN “BUSINESS HALACHA DAILY” TODAY!

For answers to these questions, and for more Q&A topics like these, visit baishavaad.org/daily
To sign up to the Business Halacha Daily WhatsApp group messages 732.232.1412

חלק א'

חייב הרחקה מעכו"ם

תוכן העניינים

- חייב להרחיק מעבודה זרה ומינות 8
- הנאה מעבודה זרה 10
- כניסה לבית תפלה 14
- ליכנס לצורך דבר אחר 26

For the Halacha Shiur on Hilchos Avodah Zara Part I, see pages 30-31

ה גזוי החולך ליריד שטוכרין שם עבודת זרה וצריכה וכו'. פיק למן מעמידין (ד"ג נ"ג) ועיין לעיל סימן קמ"ד ומימן קל"כ (ס"ד):

מastos דיטכלל למליין ודלי ענודה ולס כלן למכוול דלי ממלול לו קג א מצוה להתרחק וכו'. פיק קמ"ד עזוזה זלה (ד"י י"ו) סליק מעליות דרכין (מ"ב ח' מ) ומיועם וארקום ולט מקרב כל פחת צימה זו זונה וכמה חלמר רצף מקדלה לרעען למומה:

ב ישוב לו קוין ברగלו וכו'. סס מטוס למלפצל דלי מנה קון (ד"ג י"ג) וויליכט קמיה עד טיעזור מכנד עזוזה ולה אלן מנות דלון מהפקר חימול לו ולי מנה מנות דמנומו אלן קון לאנערל חימול לו ולי מנה סי מרטמי מטוס דיליכט סקס אלן מעין דלאנעל סקס דלי טמי מים גנומל חימול לו ניקל. פלופוטם למס לי קה מי מען דליהן סקונת גמאל וקאל הקיי מטוס דקפני נמיימי סיפל קוינט לו לו יינה פיו על הקילון וכו'. ועיין סימן קמ"ע נדצני הרטצ"ה לדמתמע דמלפקך קך דלי נל טמי מלים כפטעו וטס (ק"א) נדצמי נכני ס"לן פטולק על זה:

ג ומא"ש פרבנזה דהמקלה מים בכרכבים לא יניח פיו וישטה וכו'. כך סיל וגילcum נקפליס צמיליינו נממס צלע כמוכ נאן לפוי עזוזה ולס פירש רט"ז דין יוסט' קרليس להטנאג גנדולס לטלי נקט קרليس עכ"ל לנוול וסוט סדין נכליס גס ניל"ס (ס"י) וניל"ף (ג:) כמוכ נמס ב' אלן סלן קויל סיל"ף קרليس וכן נקפלר ייליס סוף סימן ע"ח [ס"י ע"ג] וקפל קמראמה סימן קמ"ג כמוכ נמס שלג כמוכ נקס לפוי עזוזה ולה ול"כ נקמ"ן סימן [ס"ג] לאדיין פלופוטם קמקלמים מיס הצע"פ צליגס אל עזוזה ולה וכו'. אלן דרמצע"ס פ"ג (ס"ח) וקמ"ג להווין יט' כמוכ פלופוטם קמקלמין מיס לפוי ע"ז וכן צאלאות גדולות סוף לטכות ע"ז (קכל). פלופוטם קמקלמין מיס נכליס לפוי ע"ז ומתחמע דלקה נעומד לפוי ע"ז לנענשה ספלנוף לנוי ענודה ולס והמנתק לפולו ננטק כליאו מנתק עזוזה ולה עזמה ולפ"ז הפקל דנקט נכליס דהפילו נכליס

ולפרען אף ביום أيام מההטעמים שכחתי למליקנו נפליך בטוכך ולס דהה לעזוזה זורה. ואם יש מכס הוא לכומרים ואוכליין ושוחטין אותו ואין קונוין ממנו לא תקרובת עבודת זרה ולא נוייה ע"כ: ה גוי ההולך ליריד שטוכרין שם עבודת זרה וצריכה (כג) מותר לשאת ולתת עמו בין בהילכה בין בחזרה (כג) שאין אנו תולין שמכר שם עבודת זרה. (כג) וישראל ההולך שם בהילכתו מותר בחזרה אסור שאנו אומרים ודאי עבודת זרה מכר שם:

סימן קג

פרטיו רמזו דיניהם המבואים בזו הסימן:
(ב) ישוב לו קוין ברגלו בפני ע"ז נתפזר לו מנות בפניה:
(ג) איסור שתיתת מים ממעין המושך בפני ע"ז ומפרץ המקליח מים:

א מצוה להתרחק מדרך עבודת זרה ארבע אמות: **ב** ישוב לו קוין ברגלו בפני עבודת זרה או נתפזר לו מנות בפניה. לא ישוח להסיר הקוין ולייטול המנות (ה) מפני שנראה כמשתחווה לה. ואם איןנו נראה כמשתחווה לה כגון שמצדד עצמו מותר: **ג** מעין המושך מים בפני עבודת זרה לא ישחה וישטה ואפילו אי מאית אי לא שות. **(ג)** פרצוף המקליח מים בכרכבים לא יניח פיו [**א**] וישטה מפני שנראה כמנשך לעבודה זרה:

עד מוף ספיקן נכיימל נפליך לון מעמידין (ג'). ומפלט נטעה מטוס דיטכלל למליין ודלי ענודה ולס כלן למכוול דלי ממלול לו גלימל רצף למכוול נסס מוכנן לו אלן גוי למזור גלימל זכין חמייל זמן. וכמג סיל"ף ו"ל (ה):

למן טנו נפליכן נטעה ולס דהה למיקנו נפליך בטוכך ולס דהה לעזוזה זורה. ואם יש מכס הוא לכומרים ואוכליין ושוחטין אותו ואין קונוין ממנו לא מותר: **קג א–ג** מצוה להתרחק מדרכי עבודת זרה

ד' אמות ישוב לו קוין בפני עבודת זרה וכור. עד סוף סימן כמייל נפליך קמ"ד ענודה ולס ציד גוי (כג): ומא"ש ואפיו א' מאית צע אי לא שתי. מינו מפלט נכימל חכלן כך מטמע סס גנמאל (ה):
(ג) בדק הביתן כתוב בתורת הדשן סימן קצ"ז גלח תקיף או שר שיש לו צלים או שתי וערב קבוצו בגדרו או בכוכב ובא יהודי כנדו לבבדו להשתחות לו ולהסיר מצנפתו מפניו וכור וטוב ליוהר ולמנוע בכל היכולת מלשתחות גדרו והואיך בדרכו (עד כאן):

א מצוה להתרחק מדרך עבודת זרה ארבע אמות: **ב** ישוב לו קוין ברגלו בפני עבודת זרה או נתפזר לו מנות בפניה. לא ישוח להסיר הקוין ולייטול המנות (ה) מפני שנראה כמשתחווה לה. ואם איןנו נראה כמשתחווה לה כגון שמצדד עצמו מותר: **ג** מעין המושך מים בפני עבודת זרה לא ישחה וישטה ואפילו אי מאית אי לא שות. **(ג)** פרצוף המקליח מים בכרכבים לא יניח פיו [**א**] וישטה מפני שנראה כמנשך לעבודה זרה:

סימן ע"ח [ס"י ע"ג] וקפל קמראמה סימן קמ"ג כמוכ נמס שלג כמוכ נקס לפוי עזוזה ולה ול"כ נקמ"ן סימן [ס"ג] לאדיין פלופוטם קמקלמים מיס הצע"פ צליגס אל עזוזה ולה וכו'. אלן דרמצע"ס פ"ג (ס"ח) וקמ"ג להווין יט' כמוכ פלופוטם קמקלמין מיס נכליס לפוי ע"ז ומתחמע דלקה נעומד לפוי ע"ז לנענשה ספלנוף לנוי ענודה ולס והמנתק לפולו ננטק כליאו מנתק עזוזה ולה עזמה ולפ"ז הפקל דנקט נכליס דהפילו נכליס

Based on the Gemara, the Tur writes that it is a mitzvah to maintain a distance of four cubits from a place of Avoda Zara.

טור יורה דעתה סימן קג, ב"ח שם מצוה להתרחק ד' אמות מדרך עבודת זרה. וע' ב"ח שמקורו מהגמara ה"ל שיש מצוה להתרחק מפתח בית מינות וחנות ד' אמות. וכן נפסק לדינא בשו"ע י"ד סימן ק"ג סעי' א'.

הלבות שבת סימן שז

צורות חיים מסווגות או דיאקנאות של בני אדם של מעשים, כגון מלחיות דוד וגילה, וכותבים זו צורת פלוני זהה דיין פלוני, ואסור לקורות בו (ט) בשבת: טז ימליצות ומשלים של שיחת (ט) (נה) חולין, ודברי חشك כגון ספר עמנואל, וכן ספרי מלחמות, אסור לקורות בהם בשבת, ואף בחויל אסור (ט) משום מושב לצים; *ועובר משום 'אל הפנו אל האלים', לא הפנו (ט) אל מדעתכם, ובדברי חشك איך תא תומש מגרה יציר הארץ. וכי שיחירן ומוי שהעתיקן (ט) ואין ציריך לרומר המדרפסן, *מחטיאים את הרבים: הגה ונראה לדקדק, הא אסור (טכ) לקורות בשיחת חולין וטיפוריו מלחמות היינו דוקא אם כתובים בלשון לעז. (טט) אבל בלשון (טט) הקודש (טט) שרי (וכן נראה לי מלשון שתכתבו התוספות פרק כל כתבי, וכן הנגנו להקל כזה): יז לאסור למדען בשחת ויטסוב זולת בדוריתורה, ואפיילו בספרי הכותות אסור. (טט) יויש מי שמתיר, יעל-פי סברתו (טט) מותר להabit (טט) באצטרול'יב בשחת (ולהפקה ולטלטה), כדלקמן סימן שח: יח (טט) יישואול מן השד, (טט) מה שמתיר בחול מותר בשחת: יט (טט) שחורה הנפוצה בשחת על-ידי גשימים או דבר אחר, או ATI בדקה (פירוש, נחל או אגם מים) יט' דמיא ומפשיד ממונו, או נשתרועעה חבית של יין והולך לאיבוד, (טט) מותר לקורות אינוייהודי אף-

בגאון שם שם
רכישת דתת ומטבוח
בטע רכישת חיה קרי
לתוכם בחריש
המשנה בטע שואל
ורבנן חכמי
נשבאי סרבנן
יזהם כלוק ה
המזרחי קא ע כל
הגיא וכן היה הסאה
האריס בטע כ כן
הכסל והייניך בטע
דאשוויא דבנן און

באר היטב

מש"ש: (טט) חולין. ואין בכלל זה יוסיפן וספר יהושע וברכי הימים של ר"י כהן, שהם למדו דברי מורה ויראה, וכן שבתי יהודה: (טט) הקודש. ודברי חشك ועמנואל אפללו בלה"ק אסור. וכל שאור לקורות אסור לטלטל. ובעה"ר אפללו היראים קוראים הקורן"ט בשחת

באיור הלכה

על המקילין: * ועובר משום "אל הפנו" וכו'. בגדרא איתא: אסור להסתכל בדיאקנאות, וכותבו התוספות בשחת והרא"ש הדוקא בדיאקנא העשירה לשם עבדה כוכבים, אבל לנו שי, וכן משמע דעת שארי הפטוקסן [איין], וש מהרנן גם בהזורה בעז"ך נ. וכותב המן אברם, דודוקא הסתכילות אסור לדידיה, אבל ראייה במלוא שרי לכל עלאמ: * מחטיאים את הרבים. אמרו חז"ל: כל המחטיא את הרבים

משנה ברורה

טט (טט) בשחת. גזירה (טט) שמא קרא בשטרוי הדותות: טז (נה) חולין. ואין בכלל זה יוסיפן וספר יהושע וברכי הימים של ר"י כהן וחולין. ושמחו למדרו ויראה: (טט) באצטרול'יב. הוא כל של חמי נוכחים. וכן לעין בספרי הפטוקסן, עין חורה, עין עטורת-דקינים: (טט) לשואול. זל' רייז: לשאלן מן השד משום רפואי וכור. והרב"י שחוק, כדאיתא בעבודות-כוכבים דף יח' ושאר מאני החבילות. ובפורים אין מותר רק השחוק שעושים וכור לאחשורוש [טט]. ובעוגונתינו הרבים, כהיהם נעשה דבר זה בהפרק אצל אחד אנשים לילך בבית טורטיות, והכתוב צוחה ואומר: "אל השמה ישראל אל גיל וכור", וגם איכא בוה מושם מגרי יציר הארץ בנפשם, ואמרו חז"ל: כל המתלצץ נופל בינהם, שנאמר גוז, ושנאמר גוז, מוסריךם" [עין שם בגמרא עוז]: (טט) אל מדעתכם. אל אשר אתם עושים מדעת לבכבים [רש"י, ע"ש]: (טט) ואין ציריך לומר המדרפסן. וכן מוכרי ספרם הטוחרים בעניים כאלו וממציאין אותם לקורות בהם, הם בכלל זה. ועיין בספר מהנה-חכמים בתשובה אשהרך בענין זה מאד. ואמרו חז"ל: גדור המחותיא לאוד יותר מן ההוגנו, שההוגנו הוא רק בעולם הזה והמוחטיאו הוא גם בעולם הבא: (טט) לקורות בשיחת חולין וכו'. והוא מורה יציר הארץ, יכול עלא מא אסור (טט) אפללו בלשון-הקדש, וכל שאור לקורתו אסור אפללו לטלטל [טט]: (טט) שרי. דהילו בעצם יש"כו קדישה ולומר ממנו דבר-הקדש שרי לקורות, דיש למדוד מהותו הלשון, וגם כתוב בו כמה פסוקים של תורה, אך שטרוי השבח בלשון-הקדש [פמ"ג]. וכן מותר לטלטל אע"פ שכתוב בלשון לעז, (טט) דיכיל למלוד ממן דני וגט. ולענין קריית צייטונגג'ן בשחת, אף שבתשובה שבות-יעקב מיקל בה, הרבה אחרונים ואוסרין (טט) מפני שיש בהם ידיעה מענני משא ומתן: (טט) שרי. אבל האגדה והטה"ז והב"ח ועוד (טט) הרכה אחרונים חולקין על זה ואוסרין, וכן הוא גמ"ך דעת הגראי, ולפי זה גם בגין רשותם אין נפקאי-מינה בין לשון לעז ובין לשון-הקדש: יז (טה) ויש מי שמתיר. וכן מגן-ההgan על ההליך. וכותב באלייה רבבה, דירא" שמים ראוי להחמיר בדה, כי הרמב"ם והר"ן אוסרים: (טט) מותר להabit באצטרול'יב. הוא כל של החותם בכוכבים, (טט) דמה לי להכין החקמה מן הספר או מן הכליל: יח (טט) מה שמותר וכו'. רוצה לומר, דיש דברים (טט) שאסורים אף בחול מפני שהם בכלל CISOF, ויש דברים שאסורים מפני הסכנה לדעת רב כיוסי, כדאיתא בגמרא, ועל-כן אמר בדברים המותרים בחול מותר אף בשחת. עיין במנגן-אברהם ושרוי שסתמי השסכים דודוקא משום רפואי-שרוי, אבל בלאו הכלי אסור (טט) משום "ממצא חפץ": יט (טט) שחורה הנפוצה, אבל לא הכלי אסורה לערוך לה. ומסיים על זה דיכיל לקורות לאינוייהודי, והיינו אפללו אם יצוריך לה לעשה מלאכה דאו"יה, כגון לוחצת מושות-הHIGHLY, וכוי האיגנונא, דאילו טלטל מזקחה בעלא מא או רשותה-הHIGHLY לכרמלית, אפללו לוצאות לאינוייהודי בהודיא שיעשה זה גמ"ך מותר, לפי המבורא לעיל בסעיף ה, אם יש בזה הפטוד גולו: (טט) מותר לקורות וכו', וכן מותר. דמתקן (טט) שדים בחול על ממונו, אי לא שרתיה לה אפללו באופןים

שער הצוין

(טט) רשי": (טט) אחורנים: (טט) מנגן-אברהם ומוטר בפומיגנדים ואם מקפיד哉 עלי-פי אלותה, משמע מידה לאסורה לטלטל. (טט) תשובה עכ"ז, הובא בשערת-השכלה טמן שו, וכן כתוב בספר נדי-ישראל בשם שלוחין-עצישיטים וכלהת-שבב וסידור-יטון שכלהם מהמראן ואוסרן לקורות: (טט) השל"ה והמייט הבהיר-שבב, והבאים האליה רבה: (טט) לבוש ושולוחין-עצישיטים והגרא"ז: (טט) תשובה רשבי"א: (טט) בגדרא סנהדרין קא": (טט) רשי"י כתובות ע"י עמוד ב:

תרגומים: 1. עותמים.

משנה ברורה עם פסקי חזון איש - ג כהן, ישראל מאיר בן אריה זאב עמוד מס 236 הודפס ע"י תכנית אוצר החכמה

באיור הלכה סימן שז ד"ה עובר בביור הלכה הביא מחלוקת ראשונים אם מותר להסתכל בצורות עכ"ם העשוויות לנו, וכותב שרובי פוסקים מקרים כבדעת הש"ג. עוז כתוב שדוקא הסתכילות אסורה, אבל ראייה בעלא מא מותר לכולי עלא מא. אמונם ע' באנגורת משה י"ד ג' סימן קcht שאם נעשה לנו בבית העבודה זרה אסורה בהנאה כמו הע"ז עצמה.

The Biur Halacha cites a dispute in the Rishonim whether one may view imagery of Avoda Zara created for beauty, with most Poskim siding with the lenient view. If one is merely glancing at it and not viewing it intently, all agree that it would be permitted. Note however, that imagery that is part of a place of idol-worship is forbidden altogether like the Avoda Zara itself. [Igros Moshe YD 3:129]

נצרני גינוי על פסוק מהחלים על הלשון השהוטיתו

אסור כי סתם הניגונים שמחברינו הנצרים לפסוקי תהלים הוא לומר לתפלותיהם שוה אסור. ואם הוא אזכיר שלא היה ביכולת מחבר הניגון לומר לעובודתם אלא לומר בעלמא להאנאת זמרה אף שמחבר הומר הוא נצרי ועכ"ם אין בוזה אישור. אבל סתם ישר להחזק שהוא לעובודתם ואסור, ואפי לפרגסה אסור. עיינו בחגינה דף ט"ז שהшиб שמואל על מה שארם גדול בתורה לאחר יציאת תרבות רעה שהוא משום דזמור יונן לא פסק מפומיה ופרש"י שם תמה דכי בשלב איסור זמרה אחר חורבן שהוא איסור דרבנן רק בבית המשאות כלשון המשנה בסוטה דף מ"ח וכן הוא בראשי"י גיטין דף ז, ובתוס' שם כתבו דראוי להחמיר על מי שרגיל גם כסוקם משנתו וכשהולך לישע שהביאו מירושלמי ומלשונם משמע שאינו איסור ממש אלא ראוי להחמיר אבל בטור סימן בח"א, וצ"ע כוונת פירוש רשי"י דהא אין לפרש שהיתה זה לעונש על חטא זה ודזרא דלא שייך לעונש שיעשה מין ודרש שעשו שהוא דבר התולוי בבחירה האדם ואין זה מענין שכר ועונש. ולכן מסיק מהרש"א שהוא זמר של עכ"ם אסור וזה מאיסורי ע"ז שבירק לミニות. וא"כ חזינן דהוא אסור גדול שאפשר שיביא חז'ו לידי מיניות וגם יש מילא גם איסור הוכרת שם אלילים אסור בלאו דלא ישמע על פיר שאסור אף לצורך כדאיתא בש"ע יוד' סימן קמ"ז סעיף א.

והנני יידידו מברכו,
משה פינשטיין

סימן נו

בעניין לחרפאה חולית מחשבות רפואיים
סarakaiutistan שהם מינימ וכופרים

ב"א מנ"א תש"כ.

מע"כ ידיז הנכבד מורה ר' מיכאל Kashtiel Shlityan

בדבר חולית רוח ומחשבות שצרכיכים לילך לרופאים
Psiacalagisitan Sarakaiutistan אם רשותם

אגרות משה עפ"ה מס' 77 ח (ויל"ב, א"ח' ג, אה"ע) פינשטיין, משה בן דוד הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

להם והביאו גם הגר"א וכן זה הוא גם במרדי, ומסיק הגר"א שלבן בוה"ז מותרין כל הזרות שלא אסורה תורה אף בובלות, וכן מסיק הרין שכן המנהגקיימים צורות בובלות שלא אסורה תורה ולא שמענו מי שמייחה בכך. וגם הרמב"ן שמקל שאין איסור חדש אלא על מכובדין, פשוט שכ"ש שמודה להרין בוה"ז שאין עכ"ם עובדין לצורות אלו שיליכא איסור חדש דהא הטעם על המכובדין שמתיר הוא משום שלא היה דרכו העכ"ם לעובdet אלא מכובדין אף בזמנם שהיו עובדין לצורות וכ"ש בשני עובדין כלל לצורות שיש להתריר אף במכובדין.

אך בהגמ"י שם הביא שיטה ראשונה של Tosfot יומא מהמכילתא שאסורה מדין עשייה עיי"ש, אבל פשוט שאין לחוש לדעת היחיד זה שמפורש בתוס' שנג הוא חור בו וכעדותו של הרין שנוגהין היתר וכפסק רובא דרכו מהפסיקים להתריר אף בנסיבות וכ"ש בנשר וכל המינים, כמו שמתנה פשטות גם עתה כמנהג שהיה בימי הרין וכפסק הש"ע שעשווים גם צורות ארונות על אה"ק והפרוכת ואין למחות בות, ואם אחד רוצה להחמיר כשיטת הגמ"י הרשות בידו אבל לא להוראות אחרים. אבל להגמ"י לא רק נשר אסור אלא כל הבע"ת. ואף שברכבי יוסף הביא לאסור בביבה"ן לא נהגו כמותו, אך הוא לא אסור מצד עשייה דאי'ם גם בבתויה היה אסור. ואולי הוא חומרה מסברת עצמן שבמקומות שמתפלליין יש לחוש יותר להשדא בדהוכר סברא כזו בפ"ת סק"ת, ואין להחמיר זה במקום שלא נהגו זה חומרה.

ידידוג.

משה פינשטיין

סימן נו

ליתר עיון

בדין שמיית ניגוני העכו"ם

ר"ח מנ"א תשל.

מע"כ ידידי הנכבד מר ירחה מיאל פינחס פרידמן שליט"א.

הנה הניגונים שמומרים הנצרים בבית תפילה וודאי אסור לשמועם אף עיי' הרadia ואפי עיי' פאנאגראה, ולא רק הניגונים שמומרים עתה אלא אפילו מה שהיו מזמרים מכבר עיי' שהפסקו עתה לומר באותן הניגונים אסור. וגם הניגון שחיבר אותן

Further Iyun: Rav Moshe discusses the parameters of listening to "church music" and the deleterious effect it can have on the listener.

יתר עיון: אגרות משה יו"ד ח"ב סימן נו
האריך להחמיר בעניין שמיית ניגונים שמוגנים הנצרים בבית תפילה.

יב ומ"ש והאידנא כתוב רשכ"ם בשם רשי"ז וכו'. כל נמקל ממלומה (קי' קלו) ונכממן (פס) וונגתת מימיוני (פס) עצמאית רצאנ"ס צבוס לט"ז וכי' כל"ז ריש פילק קמל וויל"ז נים יוקף כל מה שניכר נמיין וזה ליקור שלודלן מומל וכו' עכ"ל ומ"מ ג"ע נטה למקור ליכטן נטימן כל גוי ציוס מילו וליטן לו צלוס לי סרי טהילין להלעג' לדינן למניין היה נטענו קורטג'ן נזכר שצך וכו' דרכטן נטימן ווילקמיה דימע' עד לוומיליס צוילדן וכו' סמס צלמי לידע מיה בוזלי לטל פנ' גענדזס זוט וח' גאנ' גהילינ זטיעו ודלא' היל' ממעזקען לט' דליין יולען נמיין ענוזס וכוס כל קן היל' גאנ' דלא' סאי'נו פולרטן מסס צלט' יאט' וליטן עמסס צויס ליאס צטאיג' ניל'ן ליוהדי ליטל' וליטן עמו ודלא' קיא גו' לינ'ס מל' מוקס חי' לינ'ס נטמי' לא' ניכט נטימן ליט' ליט' וליט' צלוס נטי'ן:

קמצת א עיר שיש בה עבודת זרה וכו' מטה נפרק
קמל (ס"ז ג"ה ונד"ז י"ג) מ"ר עיל' סיט' ג' ענוזס זוט למוקו ליכטן

ובמ"ש ואם נקשרים חברות יחד אף בחורה אסור בטלילה מומר לילם מוחר ופער טעם מותר. (ט) ואם נקשרים חברות יחד אף בחורה אסור שניכר הדבר שדעתו לחזר שם. וישראל ההולך לתרופות (ט') בהילכה מותר לשאת ולתת עמו ובוחורה אסור. (ט') ואם ישראל משומד הוא גם בהילכה אסור: יב והאידנא כתוב הרשב"ם בשם רשי"ז (ש"ה רשי"ז סי' שכ'ו) שהכל מותר (ט) דלאו עובדי עבודה זרה הם ולא אליז'ר ומודי. ואף על גב דמתנדבין ונוגתין המעות לגלהים מותר לו להלותן שאין הגלחים קוניין מהם לא תקרובת עבודה זרה ולא נזיה אלא אוכלים ושותין אותן ועוד כיוון שעיקר פרנסתנו מהם ואנו נושאים ונוגתין עמםם כל ימות השנה ואם היינו פורשין מהם ביום אמרם היה לנו איבה לכך שדי. והכי תניא בתוספתא ג' בימה דברים אמרורים בגין שאינו מכירו אבל אם מכירו מותר מפני שהוא כמחניף לו ותניא נכנס לעיר ומיצאים שמחים שמח עמםם מפני שהוא כמחניף להם:

סימן קמצת

פרט רומי דינית המבוירות בזה הטימן

[א-ב] אימתי אסור לעיר שיש בה ע"ז או לרוחוב ע"ז שם: [ג-ד] דין יריד שהמכס לע"ז: דין יריד שאין המכס לע"ז: [ה] דין גוי ההולך לרוחב שמרקרים שם ע"ז: דין ירושל'ם ההולך שם:

א-ב (ט) עיר שיש בה עבודת זרה אסור לילך שם אם הדרך מיוחדת לאוֹתָה

בSIMAN קצ"ה לענין לשולח ודורון בזמן זהה ביום שלפני אידם או ביום שלאחריו [עד כאן]:
קמצת א עיר שיש בה עבודת זרה אסור לילך שם אם הדרך מיוחדת לאוֹתָה והוא (ט):

דרכי משה

קמה (ט) ובמדכי רפ"ק דעבודה זרה (ט' תשכח) החיר מטעם וכותב בתרומות הדשן סימן קצ"ה דאך בזמן זהה אם רצה לשולח לו ביום שמיini שאחר ניתול שקרין ני"א יאר' ישלח לו מבعد יום מבערך ולא ביום האיד עצמו ואם חל יום שלפני האיד בשכת ישלח לו ביום האיד עצמו דאית בה איבה אם ישלח לו אח"כ או קודם ומן רב מפני שיש לגויים סימן אם ישלחו להם ביום אידם עכ"ל:

אחר וויל' ומותר להלות לגויים בזמן זהה ע"ז שהם נוגתים תקרובת עבודת זרה ולגלה ביום אידם לפי שאין נוגתים לגלה כ"כ שלא יכול למצוא אותו דבר מעט ללחות מגויים אחרים ואע"פ שאנו לא היינו מלוין אותו עכ"ל וכן הוא בהגנות מיימון פ"ט (אות ב).

According to Rashba, the prohibition of entering a city that has Avoda Zara is because onlookers may suspect him of intending to worship. According to this, Rashba writes that even those who live in the city may not enter the streets that are specific to the Avoda Zara, and one certainly must not enter the courtyard of the Avoda Zara. According to Rabbeinu Yona, the prohibition is specifically referring to traveling to a marketplace that takes place on the holiday of the Avoda Zara because this shows respect to the Avoda Zara.

The Prisha explains that the prohibition of entering the premises of the Avoda Zara is at all times and not limited to the days the idol is worshiped.

טור יורה דעתה סימן קמצת א-ב, פרישה סק"ו – ז רשי"ז עוד ראשונים הבינו שטעם איסור ההלכה לעיר שיש בה ע"ז הוא ממש חשה ונדריהם כתוב הרשב"א שודאי אסור לילך לרוחב ההולך רק למקום ע"ז, וכ"ש שלulos אסור ליכנס להלך של עבודת זרה. אולם רביינו יונה והרא"ש ס' ל' שלא מצינו איסור ליכנס לעיר שיש בה ע"ז ממש חשה, והגמרא מיררי במקומות מיוחדת שעושים ביום אידם לעשות שם ריריה, או ההולך נראה כאחד מהם. וע' בפרשיה דמש"כ הרשב"א דכ"ש אסור ליכנס לחצר של עבודת זרה אפילו לדבר עם אחד מהם או על עסקיו ריבית, מיררי אפילו שלא ביום אידם. ואפי' ביום שמעמידים בו מלך, שניכר לכל שהטעם שרוצה ליכנס לשם אינו מוחמת עבודת זרה, מ"מ אסורה

(ג) וכדי שלא יעלה על הדעת לחתול על זה הדבר הנפק ביז"ד ס"י קמ"ח סעיף י"ב, ד"ה שאין כל דברים אלו אמורים אלא באוזו זמן אבל בזה"ז אינם בקיאים בטיב אלילים וכו' כדי"ע, אוסף ליצט דברם האמורים בות בפרט שית חיט ביד להגןו הגיריה פלאג"ז זיל ס"י כ"ה, הוא נושא שם ג"כ על אוזחות הנכינה לבת ע"ז שליהם, ובדבריו השובתו הרוחיב לבאר והומר האיסור שיש בזאת, וכן שאיפלו לחצוץ אסרו ליכנס איפלו לדבר עם אחד מהם, ואיפלו על עסקי רבים, ואיפלו אינו יום אידם, ובוטופם של דברים וחוסיך וכחוב ז"ל: ואל יקח לך לומר לדבוחין ליכא ע"ז בדתכומו הפסיקים לכמה מיל', דוחו לגבי הגומן דאיין לדונן לע"ז, אכן בית פטליות מקומן מוכנו לפוך' דמקטרון וועשי'ם עבריהם וכור עלי'ו של קדומינום תניח דאיין ע"ז ממש גנות מיהא פלאג' דמיידי סרך טומאה וטפ"א לא פלאג' ובפרט כשהנכנס הוא ישראל ור' קדש דחחציניגים דבלים בו כדי שנכנס למקום הדברים, וזה פשטוט ובורר ושכל, גזרים טבילה ומולוקות ולסת לבושים שנכנסו בהם לעניינים מוחדים דתניין לו כברה, ויעוין מ"ש בזה גם בספרו רות חיים יו"ד ס"י ק"ג ואות א' ע"יש, [יעוין גם בשוו"ת ר' יעקב חרוא"ח ס"י ג' ע"יש], וא"כ פשוט וברור שאין חלק בגאנע לאסרו הנכינה לבני הרים הקדומים בין מיננו, וגם בהז"ז אסור ליכנס בבית העז' שלהם וגם לא לחצוץ.

ועוד יעוין בשוו"ת פרי השדה ח"ב ס"י ד' שהעלת ג"כ והא אסור ליכנס בבית הפלחים דהא איפלו במקום דיליכא צלמים ע"י". וא"כ בדורו הבהיר שאין הכל בזאת בין נסיה לבין מגור שבוי אין צלמים, ובכל גוננו אסור, וכן פל להנ"ל יעוין גם בספרו שיטת מנהת אליעזר ח"א ס"י נ"ג אמר ג' מ"ש להוכיח מהרמ"ם שעבודת הגעריות גם בהז"ז הוא עז' ממש, וגם מ"ש בדינא דברי מזווה גם על השיטה ע"יש, ומה שמצוות גמ' על השיטה מותב גם בשוו"ת פרי השודה שט ע"ש. ד) ומא שכותב כמי שהרב מן ההור שליט"א אמר לו משמי שלכל בית של דת אחרית יש דין בבית עז', וגם למסתגר, ושאלות אם זה נכון ומה מקור לכך.

הנה אמם כן נesson הדבר, והיל' דידי מדברי הדושי הרין בסנהדרין דף ס"א ע"ב ד"ה יובל, שכותב זו"ל: ומלבד מכאן שתקשיים של כתמי' גומ' המשוגע של הישמעאלים ע"פ שאין טועין אחריהם לשעתן אלהו, הואר ומשחוותם לפניהם השתחוואה של אלהות דין ע"א יש לנו לכל דבר אסור על ע"א, שלא בהזרה בלבד הם משתחווים לפניהם. שאנו הזר מתים אלא בעין עבודה של אלהות היא עבודתו עכ"ל,

דינה כן קל והomer בית עבדות מוכבים עצמו שהוא אסור לט' במעט לזרעו וכל שכן ליכנס בו עכ"ל. למdrygo דברים ברורים מדברי הקוזחים האלה של הרמב"ם זיל שהדבר פשוט כביעה ש בכוחה שאסור ליכנס לבית עבדות מוכבים, ולא עד אלא שאסור אפילו במעט לראותו, [ז' מדרני עוד מימי קטנותי, דבשתיו צורכים לעברו על ד' נשיה מובהקת שלם היו המבוגרים מאיים בנו לא להסתכל לשם ולמהר לשבור ובדרך המתירות לומר ג"פ שקי' תשקצנו גונה, וכי הגראה המקורה לך זה מדבר הרמב"ם אלה, ונען הריצה נפסק בדומה לזה ביז"ד ס"י קמ"ב סעיף ט' בלעבורחתת אשירה עי"ש הגם שזה לא דומה ממש לשם עד שיצטרכו לעשות כן גם כאן מעיליא דידייא, אבל יש ממש מקור להריצה בכאן ממש מחד הסידור].

ועל די' השו"ע ביז"ד ס"י קמ"ט סעיף א' דיעיר שעושים בה يريد ביום חמוץ וכמו' דאסור ליכנס בחומץ וכו' מעהיק שם הש"ז בסק"א בפשיותם דברי הרמב"ם בפייהם"ש הננו, דבית ע"ז עצצרכו לעשות כן מעת לזראו וכו' של ליכנס בו ע"ש.

ולכם הראת וכמו"כ על יסוד דברי הגדרא בע"ז דף י"ז ע"א נפסק ביז"ד בס' ק"ג סעיף א' דמצוה להתרחק מדרך אליליט' ד' מאה' ע"ש, ומינה ג"כ מלכ"ש אסור ליכנס בה.

ב) ובנוגע אם מותר ליכנס לחצר וליבב לנוח, הנה רומ"א ביז"ד שם בס"י קמ"ט סעיף ב' פסק בזאת בזוח"ל: חצר של עמדות מוכבים י"א דיליכ' כעיר של עמדות מוכבים ובונם שאין העובי כוכבים מתקבצים שם לחורפן מותר ליכנס שם וו"א דבכל עניין אסור אם אין דרכ' עבר בו למקומן אחר אבל כסדר עיר בו למקומן אחר לכר' לכו"ע מותר וכן המנג פשטוט לילד דרכ' אוות' חצר למקומן אחר, ומ"מ מותח חסויות היא להתרחק מלילך בו אם יש לו דרכ' אחרת קדר' כמוחה עכ"ל.

וידוע דהילא שהרמ"א וותוב' י"א וו"א הלהה כי"א בתרא, גאי'ס למdrygo מכאן שאסור מדינא בכל עניין ליכנס לחצר של עבדות מוכבים אפי' בזון שאין העובי כוכבים מתקבצים שם לחורפן זותגר"א שם בסק"ז מציין המקור לכך גם מדברי המב"ם בפייהם"ש הנ"ל], ורק להשתמש בהחזר כדרך מעבר למקומות אחר שציריך לילך מותר מעיליא דידייא לשמש להשתמש בזאת, אבל ממש מותח חסויות יש להחמיר שלא ליכנס לחצר כמר' שמייל לשמש לו כמחליף למקומות המעביר, ושיןין בס' חסדים ס"י חיל'ה שכותב בזוח"ל: יהודי אחד הלך בחצר בית ע"ז כשיצא שם בת קול שאמורה ואותה השלתת אחר גור עכ"ל ע"ש. וא"כ בדור שאסור ליכנס לחצר כדי להשקי' על הנוף.

צץ אליעזר - יד : ולדנברג, אליעזר יהודה בן יעקב גדליהו (1) } עמוד מס 175 הוזפס ע"י תכנת אוצר החכמה

The practical Halacha follows the final opinion cited by the Rema, which means that one is forbidden from entering the premises of an Avoda Zara at all times, unless it is typically used as a bypass to get to other places.

צץ אליעזר חלק ז ד סימן זא
כתב לאבר שהלכה בכל מקום כי יש אמורים בתרא ברמ"א, וא"כ בזינון דיין אסור ליכנס לחצר
בכל אופן אם אין דרכ' לעבר בו למקום אחד

האחר הולכים רבים אבל כשם מקום אחר הוא רק ליהודים שאינם הולכין לעיר יש לאסור דהראים לא יחשבו שהוא מהיהודים שהולכים ג"כ בדרך זה אלא יאמרו שהם מרביהם הולכים להעיר דיש בו ע"ז. ואף שלא מצינו בדיון הוא חלוק לומר שהוא שאין בה ע"ז עיריות שות ומשמע שאף אם העיר שאין בה ע"ז ממש קתנה מהעיר שיש בה ע"ז נמי מותר, הוא ממש דלעיל עכ"פ מצוים עוברים ושבים, אבל כשהדרך עובר לאיזה בתים יהודים מסתבר אסור. וכך כיוון שהחולכים לביהכ"ג של הקאנסערוואטויום הם הרבה דהא היו כל בני העיר ריק שעה נתבצטו מעט יראי ה' ושמורי תורה והראים יאמרו שגם מהחולכים לביהכ"ג דהakanseurwoatuijn, ואיכא בזה האיסור שמראית עין שבתני שם. והגע עצמן דהא במנן שהדרך מיוחדת לאותו מקום אסור וכי אידי דוקא שכל בני העיר עובדין להע"ז הא פשוט שהוא אף בעיר שיש גם אלו שאין עובדין להע"ז ומ"מ אסור מפני החשד שנראה כמחלק לעובדיין אף שיש להראים לחשוב גם כהامت שホールך לאלו שאין עובדין אלמא דכיוון דהרוב הוא שעובדין ייחדו שהוא מהרובי אך נראה דרך כשרוב גדול עובדין אסור ולא בסתם רוב מדשי בדרך לעוד עיר אף אם היא קתנה כדועיל.

והנה בעובדא דידן נראה שאף אם כבר היה הרבה שומר תורה באופן שיש לה מיעוט גדול הניכר לכל שאין לאסור מדין מראית העין, מ"מ אין להתריד משום דבר מדינה זו ובעה"ר הרבה מאנשי הפסופים אין יודען החלוק ויטעו לומר שהוא בعين שתי נסחאות כהא דנוסח אשכנז ונוסח ספרד שאון קפidea לאיזה ביהכ"ג ליכנס, וכשיזומן שלא יהיה מניין בחדר של שומר תורה יכנסו לביהכ"ג של הקאנסערו-ואטויום. וגם יש עוד לחוש שהיה מי שישמע שדורש הראבי שלם שם ברוב דברי כפירה ומינות וכשהוא כל כך סמוך לטה לבבו להכנס שמה לשטוף מה שדורש וכשהיה ברוחך לא ישמע ולא יכנס. ועיין בע"ז דף י"ז דריש הרוחק מעלייה דרך זו מינות ומסיק וכמה אר"ח ד' אמות, וכ"ש אסור להיות בבית אחד שאף שהייה חדר זה יותר מד"א אבל כיוון שהוא בבית אחד מסתבר שגורע מכבי שהוא לתפלת.

ידידו מברכו בכוח"ט.

משה פינשטיין

愧疚。פנוי פודט מס' 320 הלוייד, ג' אדר ת'ג'ז. פינשטיין, מרדכי בן דוד<>אלאו ושותבו<< (ט) חסידות פון ווילטן ווילטן ווילטן

להקל אבל באיזה מקומות שמעתי שמצד הדחק של בע"ב הקלו באופן שעשו המחיצה לצד האנשים גבותה כשייעורה אף כחומר כל י"ח טפחים אבל מצד הנשים שעשו רק ארבעה פוט, אבל אין רוח המכבים נוחה מזה דאף שקיים בו עניין המחיצה מ"מ הוא רוכן הולכות שלא בנסיבות בורות מגולות וגם יותר מזה בעיה"ר, ויהיה מAMIL אסור לומר דבר שבקדושה ולהתפלל שהוא נגד ערוה ממש דלכו"ע אסור, דאף הר"ף והרמב"ם המקילן בשערות הראש לענין ק"ש ותפלת ודברי תורה ואף לערכן השלחן שאף להאוסרין יש להקל בזוהיז צשוון בעיה"ר אין מכות דראשן אף שעברו על איסור דאוריתא ואני הבאת ראה גדולה לדבריו עיין בספריו שם סימן מ"ב, מ"מ בנסיבות מגולות אף אם רוב הנשים פרוצות שלא לכוסתן הוא ערוה שאסור להתפלל ולקרא ק"ש וכל דברי תורה כנגדן לנו צרי להשתדר בכל התקופות שתהיה המחיצה משני הצדדים עד אחר הכתפים שהוא כדועיל.

ידידו,

משה פינשטיין

סימן כה

אם רשות לשוכר חדר ביהכ"ג של עוברי דת להיות מיוחדת לתפלת עברו שומרי תורה

ח' אלול תשכ"ד.

מע"ב יידי הרה"ג ר' שלמה ואחררמאן שליט"א

בדבר עיריה שאין שם ביהכ"ג לתפלת כدني תורה רק ביהכ"ג של הקאנסערוואטויום שם קופרים, וכאשר באו לשם עתה איזה משפחות שומר תורה עשו מנין בבית של אחד וניתספו עוד משפחות משומירי תורה עד שצער להם המקום. אם רישאים לשוכר חדר לתפלת ביהכ"ג של הקאנסערוואטויון בעיר,יפה כתוב כתראה שאסור, ואף שיש מקום לומר דאחרי שיתפרטם בעיר יש שם חדר להתפלל ליראי ה' ושמורי. תורה יהיה לזה הדין דבמנני ע"ז דף י"א בדרך שホールך למקום שיש בה ע"ז יכול להלך בה למקום אחר שיותר משומם ושוב ליכא מראית עין דהראה אומר למקום אחר הולך כדפרשי שם. אבל נראה דהוא דוקא כשהם למיטום

אגרות משה או"ח ח"ג סימן כה

האגרות משה מאריך לאסור שכירות חדר של בית הקאנסערוואטויום כדי שיתפללו, ותוך דבריו כתוב שהוא ג"כ חשוב בבית מינות שיש חיוב להתרחק ולא צריך שהייה בבית עבודה זרה דוקא.

Rav Moshe writes that it is forbidden for religious Jews to rent space in a Conservative temple in order to daven there, citing among other reasons the obligation to distance oneself from places of heresy even if it is not actual idolatry.

דוגמא, ולא כשמברך בלה"ק רק שאמר על השם בלשון רחמנא וכי רחמנא בלה"ק עדיף מרוחם שלא יצא. ואף אם יאמר גם כל גוסת הברכה בלשון ארמי הרי שידך מה שחייב שאו ליכא חשש ברוכה לבטלה, אם נימא כהש"ך י"ז סימן קע"ט ס"ק י"א דגנט בלשון אשכנז וborg בלשון פולין ורוסיא מותר למחוק, ונימא שכמו כן מותר גם להזיכרו על חנוך, שלפ"ז גם רחמנא שבבלשון ארמי הוא עיקר השם מותר למחוק ולהזיכר על חנוך ומ"מ יצא בהברכה, וצידך לומר שכן סובר עה"ש ¹²³⁴⁵⁶⁷ וכדכתבת שם בעה"ש והוא יכול לומר בסימן קע"ט ובפ"ת סימן ער"ו ס"ק י"א אסור למחוק הא מסתבר שאסור גם לומר בעלמא שלא לברכה, עיין במי"ב סימן פ"ה סק"י דשם בלשון לע"ז בגין גאט בלשון אשכנז אוborg בלשון פולין ורוסיא וכיה"ג אף שם זה אין בו קדושה באותיות כתיבתו ומותר למחוקו, (שהוא כהש"ך), מ"מ יש בו משום בזינו בחורכתו במקום טינופת והוא מש"ע הגר"ז שם סע"י ג, הרי סובירין דאף להש"ך שמתיר למחוק שמות של לע"ז אסרי להזיכרין במקומות טינופת ולהזיכרים לבטלה, וכן נהוגין שאין מזכירים לבטלה שמות הש"ית שבבלשון לע"ז, שא"כ גם רחמנא שבבלשון ארמי הוא עיקר על שם הש"ית אין להזיכרו לבטלה כשמיכו לו לכונת השם וכשמיכו זה בברכה הרי ודאי הוא לכונת השם שא"כ אסור לש"ע הגר"ז ולהמ"ב וכ"ש שלהחו"י אסור למוחוק שאורח להזיכרו לבטלה, שא"כ ליכא לחקנה זו במקום שיש לו ספק ברכה אף כשיאמר כל גוסת הברכה בארמית, וכן למעשה אין לביך מספק בשם בריך רחמנא אף כשיאמר כל הברכה בלשון ארמית

קובעת לעשר כך שבת קובעת לקידוש, ופרש"י אלמא משח Hitchka היה חשיבא סעודת שבת מלאיה וקיי זה על כל דבר מאכל ושתייה, וכן הוא בראשב"ם, מ"מ לא מצינו לעניין קידוש על זה, וכמדומני שرك בהגנות הריעוב"ץ נמצא זה ולא בשום ספר מספרי רבותינו, וגם הריעוב"ץ עצמו לא הזכיר זה ולמעשה בסדורו בהלכות קידוש, ולכן אין לעשות זה למעשה בסדורו בהלכות קידוש, שבולה שאסור לו לאכול פת והוא נמצא בביבה"ח שאין שם מי שיעשה קידוש על יין או פת ובאחד שהוא בבית האסורים ח"ז ולא הניחו להביא לשם יין ופת, אלא יכול בלא קידוש כלל גוזו שיתעננה בשבחו כשליטה לו על מה לקידש וייתר ממשמע שהוא הוספה מאייה תלמיד טועה כמו שתיבות וה"ה להבדלה הוא טעות שהרי אפיקו על פת אין מבידلين ומה שאחד כתוב שרצה לומר בהבדלה ממצאי שבת ליו"ט הרי לא מתרוץ וזהadam כשר לקידוש פשוטה דקשר גם להבדלה דמשבת ליו"ט כמו בפט, וא"כ הרי ודאי לא כתוב זה הריעוב"ץ כמו כן מסתבר שכלו לא כתוב זה וצ"ע.

.כו.

משהקי ילודים באולם השיך לתיפלה דעתכו"ם ובדבר לשחק ילודים בשחוק כדור באולם השיך לתיפלה דעתכו"ם ודאי אסור אף שאין שם צורות דהרחק מעלה דרך כתיב זו מיניות בע"ז דף י"ז והמסיטים והמודיעים ^{אלא פרט להחכמה} ה"א הם הרבה ונמצאים שם ביזטר, ואדרבתה יש ללמד להילדים שיתרחקו ממש ושהוא מקום משוקץ ומתוועב, ואף שצידך זה לאינו ת"ת אין להתир וביתר כסוף יישגו אייה מקום.

When asked whether children may be allowed to play ball in a gym that is associated with a church, Rav Moshe writes that this is certainly forbidden and the children must be taught to avoid such areas.

It is clear that the prohibition applies even if one is only entering the premises of a church and not the actual sanctuary.

אגרות משה או"ח ח"ד סימן מ' פסק לאסור לשחק באולם ספורט השיך לבית עבודה זהה ע"ב הדין הנ"ל שיש חיבת להתרחק מעבודה אלילים. ומבחן מכל הנ"ל, שאין להקל ליכנס לבית ע"ז אפילו שלא בחדר של הע"ז ממש, או משומן, או מושם. ובבואר מכל הנ"ל, שאן להקל ליכנס לבית ע"ז אפילו שלא בחדר של הע"ז ממש, או משומן, או מושם. הדין בחצר בס' קמ"ט, או מדין התרחקות מע"ז וכמ"כ האגורות משה ע"פ השו"ע בס' ק".

תשובות

יורה דעה

שלט זהה ווהנחות

בדרבנן כמו בכל זוכות ויש צדיין להקל לא נהגו ^{מוציאו} ישראל העתיק שחייב בטבילה בברכה וכמכואר בש"ע סימן ק"ב בש"ך ס"ק כי יעשה.

לברך, מיהו מנהג שלנו כרוב הפסוקים וمبرכינו גם על זוכות, ואין חוששין שמא הוא של ישראל, שאינו

עובדת זרה

ציריך למנוע להשתמש בה לאחר שעשה זה כדי לעובדה, עיין ברמ"א ר"ס קמ"א, ועיין להלן ברמ"א (סעיף ג') שמכאן מחמירים אפילו רענן שלא פלח לו, ועוד, ע"ש בש"ך ובגר"א דפליגי וס"ל שאין להחמיר כלל כשאין עובדים, ואולי גם רמ"א שמחמיר הינו דוקא בזמננו שודוקים היו בדעתם ע"ש, אבל בזמננו שכונתם רק לנו ולא לעבודה נראה שביעידך אין להחמיר כלל לא להשתמש בו, ובפרט בזורה שאינה בולתת או שוקעת, ע"ש בש"ך ס"ק כ"ה, וכפ"ת סק"ג, אמן מאוס הדבר וודאי ראוי לכתוב אותן ע"י קנייבסקי וז"ל נהג להחמיר אפילו לא לכתוב אותן ע"י בכתב משיטה הרגיל שלנו דנאיה כתשי וערב, ואך שהוחזר לנקנות בלי שתי וערב, וממן הגאון רבי יעקב טהראן ר' יונה ז"ה, ואך שזהו חסידותה שמעתי אמר פעם שם ע"פ הלכה איינו בטוחה שמותה. וע"ע בשדי חמד מ"ש בה. לפיכך דעתינו שלא להחמיר בזה ע"ז ב咒ות שתוי וערב לנו, והינו אם כבר קנה, מיהו אם ניכר ומוכחה שיש הרבה מהם הוי מאוס ואין לקנותו, ועיין במדרש רבה (צ"ד) שהעגלוות ששלה פרעה היה חוקוק עליהם ע"ז, ויעקב לא רצה להשתמש בהם ורק כאשר ראה את העגלוות אשר שלח יוסף נאמר "ותחיה רוח יעקב אביהם". ואך שבזמןנו לא מתכוונים לכך, מ"מ כיון שניכר גם היום אותן לנצרות דהוה ע"ז, אף שלא מתחווין לכך, ראוי להתרחק ולא לקנות מלובושים כאלו, (ושמעתי מת"ח אחד שהח"ח זוקף היה נוסע בעגלת ובזמןם היה בכל פרק – דרך ע"ז דשתי וערב, והח"ח נמנם בעגלת והתקופף מעט, והבחינו בו-shell אימת שהגיאו למקום כוה היה זוקף הראש ומתעורר עליו אפילו מדרורא דדורא דחדר אע"פ שהיה ישן כבר מקודם).

מיינו יש לעין שלפעמים מייצרים הבגד ב咒ות, כאלו למשך הנוצרים הדתיים" לknothו, וכזה ע"ג נעשית לכתילה בצלם לעובדי ע"ז ולא לנו

סימן תי

שאלת: נשאלתי אם מותר להציב ^{לבחירות} בפה יהונסבורג באולם המחויר לבית אלילים שלהם.

אין ליכנס לבית אלילים, ומפורש בש"ע יו"ד (ק"ג) שמצווה להתרחק מרוץ אלילים ד' אמות, והינו אפילו דרך אלילים ולא רק בבית עצמו, ולכן כאן האולם מהוחר ויהה ראוי להחמיר, אבל כפי מה שמצינו השאלה משמש האולם גם לכל מיני וועידות וכיוצים שאין להם שם קשור עם אליל שלהם, וגם נכנסים בפתח אחר מהפתח שנכנסים בו לטומאה, נראה שבחורה אין להחמיר בדיעבד, שכבר מאוחר מדי מכדי להשפיע לשנות. אבל לעשות שם לכתילה מסיבה כשותוף לטומאה נראה להחמיר, ואולי גם מחזק בזה בית ע"ז שנמצא במקום חשוב, אבל בנידון דיין دائיר לא מכון לא מצאתו שם מקום לאסור להשתתף בבחירות לפי מה שהבנתי שהפתח לכתחילה ע"ז עצמו איינו הפתח לאולם, וביסודו הרין שמצוה להתרחק, עיין היטב בדברינו בח"א (סימן תס"ג).

אמנם גם הם נכנסים לטומאותם דרך אותו פתח, כיון שלכתילה מיוחדת מזו ומהודע לאולם לא נקראفتح ע"ז, שהרי משתמשים בו גם כפתח לאולם כל מיני וועידות, וכך לא ניחא אליה וניכר כן שהורי בא לשם רק ביום הבחירות ובזום זה משמש כפתח לאולם להבחירות נראה שאין לאסור, מיהו נראה שכדי להשפיע על השלטונות ולהסביר להם שאין אנו נכנסים דרך טומאה, אבל בנידון דיין שכבר מאוחר מכדי לשנות מותר לבתו באולם שניכר היום שאינו נכנס אלא למטרה זאת ואין לאסור, כנעל"ד.

סימן תיא

שאלת: בגדים עם שתוי וערב. אודות השמיכה עם שתוי וערב, מעיקר הדיין אף שאסור לעשותו מ"מ מי שקנה כבר איינו

In a case of necessity Rav Shternbuch permits entering the premises of a church in order to vote in a public election, provided there is a separate main entrance that leads to the sanctuary. It isn't clear why this would be permitted, being that one is required to maintain a distance of four cubits from a church, certainly one should not be allowed to enter the actual building?

תשובות והנחות ח"ב סימן תי
בשעת הדחק כתוב שיש להקל לבני בית אלילים להציב אם יש פתח אחר שנכנים בו מקום התורפה, ע"ש.
ה גם שכח להקל רק בשעת הדחק, מ"מ צ"ע דלא כואר שמשמע בס' קמ"ט דאסור, וגם לכוארה ליכנס להבטחת עבודה זרה גרע מד' אמות סמוך לפתח דג"כ אסורה, כמו ש' האגרות משה להחמיר.

Halachos of Avodah Zara: Part I Shiur

MAINTAINING A DISTANCE FROM AVODAH ZARA

By Rav Yosef Kushner

A TRANSCRIPTION OF THE YORUCHA CURRICULUM WEEKLY SHIUR VIDEO

THE DEFINITION OF AVODAH ZARA:

While most people are vaguely familiar with the laws of *avodah zara*, there are many common misconceptions that must be dispelled before delving into the practical aspects of these halachos.

The simple definition of *avodah zara* is that this is a term that refers to religions or individuals who worship any entity other than Hashem Yisborach. Some people have the misconception that Christianity does not fall under the category of *avodah zara*; however, the consensus amongst the Rishonim is that mainstream, organized Christianity definitely is considered *avodah zara*. The Rambam and other Rishonim are very clear about this fact.

While there is a Tosafos in Sanhedrin (63) that some point to as saying that the belief in a "shutuf" (something similar to the Christian belief in a "trinity") is not genuine *avodah zara*, the Nodah B'Yehuda strongly avers that this is a misunderstanding of Tosafos, and this opinion is echoed by many other Achronim.

Since mainstream Christianity is *avodah zara*, a Christian church would be considered to be a "house of *avodah zara*" in regards to all of the halachos that we will subsequently discuss.

Islam, however, is not considered by the vast majority of Rishonim to be actual *avodah zara*. While Muslims believe in a *navi sheker* (false prophet), the G-d they worship is Hashem, which means that they are not serving *avodah zara*. Their religion is considered heretical, but it is not a form of *avodah zara*. This will be relevant to many halachos that we will discuss.

ENTERING A PLACE OF AVODAH ZARA:

The Mishnah in Avodah Zara (11A) speaks about areas where an *avodah zara* is located and says that it is forbidden to enter a city where there is an *avodah zara*. Of course, in almost every city in today's time, there is at least one Christian church. This leads us to ask how it is permitted to enter almost any city.

The Shach (Yoreh Deah 149) quotes the Pirush Hamishnayos of the Rambam who says that although the halacha is in accordance with the Mishnah that says that it is forbidden to enter a city where an *avodah zara* is located, and it is certainly forbidden to live there, it is impossible to uphold this halacha in today's times. We are in exile and do not have the authority or ability to eradicate places of *avodah zara* as we did in the times of the Bais Hamikdosh; therefore, we are considered "anusim".

We are forced against our will to live in such places and, due to no fault of our own, we are unable to keep this halacha.

The Shach concludes, however, that although the halacha forbidding a Jew to enter a city that contains an *avodah zara* cannot be applied today, it is still forbidden to enter an actual house of *avodah zara*, i.e., a Christian church.

There is a disagreement amongst the Rishonim whether the prohibition to enter a place of *avodah zara* applies only during times when people are actually engaged in worship or at all times. The Rambam rules that one may never enter such a place at any time, and the Shach rules in accordance with this opinion.

There is a further dispute regarding whether or not one may enter the grounds of such a place, without entering the house itself. This would apply to a church's yard, garden, and the like. The question is very relevant to people who may need to attend a non-Jewish funeral. Are they permitted to stand outside the church, in the yard or elsewhere on the property, without entering the building?

The Rema (Yoreh Deah 149) cites two opinions on this matter. The first opinion rules that if no one is worshiping *avodah zara* in the yard at that time, it is permitted for a Jew to be there. He then cites a "yesh omrim" (some say) that even entering the yard or garden is always prohibited. There is a general rule that we always follow the last *yesh omrim* in the Rema. Accordingly, one should avoid ever entering the yard of a church.

The Tur also discusses this halacha and says that one may not enter the courtyard of a church even for "iskei rabim", public benefit, or "pikuach nefesh", to save a life. The Prisha says that the coronation of a king is an example of *iskei rabim* that is forbidden. It was common for a king's coronation to be held outside a church, and it would be beneficial for the public if Jewish dignitaries would attend to pay respect. The Prisha says that even for such a purpose, and even though no worship is taking place at that time, it is forbidden to enter the yard of a church.

DISTANCING ONESELF FROM A HOUSE OF AVODAH ZARA:

In addition to the prohibition of entering a house of *avodah zara*, there is another prohibition of going near one.

The Gemara in Avodah Zara (17A) says that one must stay at least 4 *amos* away from "a house of meenus (heresy)".

I receive many *shailos* from people who are in the process of purchasing a multiunit commercial property, with one of the units occupied by a church. The first thing I tell them is that they cannot enter or go within 4 *amos* of the church for any reason.

In a *teshuva*, Rav Moshe Feinstein discusses Reform and Conservative temples. He says that these places are not houses of *avodah zara*, as the people there do not worship a foreign deity; however, they are houses of *meenus* and *apikorsus* because the people there do not believe in the fundamental tenets of our religion and deny the basic foundations of Jewish belief. Accordingly, even though the *Gemara* that forbids a person from entering a city that contains an *avodah zara* may not apply to such temples, the halacha prohibiting a Jew to walk within 4 *amos* of such a place does apply. This means that it is forbidden to enter or even go very close to non-Orthodox houses of worship.

Rav Moshe discusses cases where Orthodox schools were interested in renting space within non-Orthodox temple compounds and concludes that this would be forbidden, based on the above reasoning.

Interestingly enough, it would be permitted to enter a Muslim mosque. In fact, there are a number of *kivrei tzadikim* in Eretz Yisroel that are located inside mosques, and many Jewish people go there to daven at the *kevarim*. This is permitted because, as we said, Islam is not considered *avodah zara*. Furthermore, although their beliefs are not in line with the fundamentals of Judaism, this does not deem them the type of *meenus* that would forbid a Jew from walking within 4 *amos* of their house of worship. This is because non-Jews are not obligated to believe in our fundamental belief system. They only are commanded not to serve idols. The fact that they have heretical beliefs does not make their mosque the type of place that is forbidden to enter or go near.

A church would be classified as both a house of *avodah zara*, as we explained above, and also as a house of *meenus*. While non-Jews are not required to accept Jewish beliefs, they are commanded not to worship idols. If a non-Jew does believe in and worship idols, he is guilty of *meenus*, as well as *avodah zara*. Accordingly, it is forbidden either to enter a church or walk within 4 *amos* of it.

Many *shailos* are received regarding Jews who need to enter a church for a specific function. Unfortunately, some people need to attend 12-step addiction rehabilitation sessions, and these sessions are often held inside church buildings. This may be a case of *pikuach nefesh*. As we said, the *Tur* prohibits entering a church even for *pikuach nefesh*, but other *Poskim* disagree and rule that if it is clear to all that the person is only going into the church for this reason, then it is permitted. In any event, in cases where no life is at stake, it would be forbidden to enter a church. Sometimes during election season, voting is held inside a church building. It would be very problematic to enter the church for this reason and one should certainly not be lenient in this area before speaking with a *Rov*.

SENDING IN A NON-JEWISH EMPLOYEE:

While a Jew who purchases a commercial property that contains a church is not permitted to enter the premises, he is allowed to send his non-Jewish manager to inspect it. The halacha that forbids merely entering a church applies only to a Jew and not to a non-Jew; therefore, there is no problem in having one's non-Jewish employee enter the church on his behalf to do a job.

NON-PERMANENT WORSHIP:

It is only forbidden to enter a house of *avodah zara* when this house is regularly used for this reason. If a housing complex has a clubhouse that is used for Christian prayer gatherings on rare occasions, it does not become labeled as a house of *avodah zara* and there is no prohibition to enter.

*To watch the video or listen to the shiur given by the Dayan, visit:
www.baishavaad.org/yorucha-topics*

Or signup to receive them via whatsapp: ☎ 732.232.1412

Core Curriculum

(subject to change)

PART I Business Halacha Fundamentals

Elul 5780

- Dina D'malchusa Dina- 2*
 - › Obligation to Adhere to Civil Law
 - › How Civil Law Impacts Agreements Between Two Parties
- Common Business Practice & Minhag Mevatel Halacha - 2
 - › What Constitutes a Minhag
 - › How Minhag Impacts Employment, Tenancy, Partnerships and Real Estate Deals etc.

Tishrei 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Business and Employment on Chol Hamoed

PART II Setting Up A Kosher Business

Winter 5781

- Introduction to Choshen Mishpat & Business Halacha -1

- Gezel - 3
- Gezel Akum, Ta'os and Mate' Akum -2
- Geneivas Da'as - 1
- Acceptable Marketing - 1
- Halachic Considerations of Corporate Gifting - 1
- Halachos of Employment -4
 - › Backing Out
 - › Where Backing Out Causes a Loss
 - › Working Pro Bono and Hiring Jewish
 - › Obligations of Employer and Employee
- Halachic Deals and Documents - 4
 - › Understanding Asmachta
 - › Agreements and Kinyan Devarim
 - › The Halachic "Agreement Validation" Clause
 - › Non-Competes and Non-Circumvent Agreements
- Partnerships & Corporations - 4
 - › Structuring
 - › Legal Entities and Trusts
 - › Management
 - › Divisions of Profits and Losses

Nissan 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Corporate Chametz - The Issues and the Solutions
- Isurei Hana'ah

PART III Maintaining A Kosher Business

Summer 5781 - Commitments & Kinyanim

- Hasagas Gevul & Competition - 4
 - › Ani Hamehapech
 - › Ma'arufiya
- Kinyanim Expounded - 4
 - › Mechusar Amana
 - › Mi Shepara
 - › Situmta and Kinyanim of the Marketplace
- Ona'ah - 2
- Mekach Ta'os- 3

Summer Break 5781 (Special Edition)

- Tzedaka and Maaser - 8

Tishrei 5782 (Yom Tov Edition)

- Pruzbul and other Shemitah Topics

Winter 5782 - 1st Semester

- Loans and Guarantees - 2
- Collections and Bankruptcy- 2
- Ribbis Fundamentals - 3
- Heter Iska - 1
- Ribbis by way of Commerce -4

Winter 5782 - 2nd Semester

- Gerama, Garmi, Professional Advice & Malpractice- 4
- Lashon Harah in Business - 2
- Yichud and Gender Related Practices in the Marketplace -4

Nissan 5782 (Yom Tov Edition)

- Avodah Zara and Business - 4

Summer 5782 - When Things Don't Go As Expected:

- Bais Din - 4
- Din and Lifnim Mishuras Hadin - 2
- Arka'os - 2
- Quitting, Firing, and Severance - 2
- Partnership Dissolution - 2
- Shabbos & Commerce - 8

Summer Break 5782 (Special Edition)

- Shabbos & Commerce - 8

PART IV Industry-Specific & In-Depth Supplemental Tracks

Choshen Mishpat Supplemental Track

- More In-Depth and Intricate Learning of Previous Topics
- Nizkei Shecheinim
- Mazik, Garmi, and Halachic Torts
- Hashavas Aveida
- Mitzva of Lending
- Yerusha and Trusts
- Trustees and Executors
- Shomrim and Fiduciaries
- Shluchim and Agents
- Harsha'a and Power of Attorney
- The Shibuda D'Reb Nosson Law
- Hefker, Pruzbul, and Other Choshen Mishpat Topics

Real Estate Track:

- General Real Estate
- Bar Metzra
- Acquisitions and Ani Hamehapech
- Lo Sachmod
- Brokerage
- Landlord/Tenant
- Zoning Laws
- Rent Control and Evictions
- Fix and Flip
- Administrations and Boards

HealthCare Track:

- Shabbos and Yom Tov
- The Kosher Kitchen and Lifnei Iver
- Foodservice Arrangements
- Partnerships and Ownership Structure
- Ancillary Businesses
- Finance and Ribbis
- Nursing and Housekeeping
- The Halachic Home; Eruv, Mezuza, Tevilas Keilim, and Medication
- Compliance and Fiduciary
- Hiring and Poaching
- Avodah Zara and Chukas Hagoyim Issues
- End of Life and Other Medical Matters

Finance and Ribbis Track:

- Introduction: Understanding Ribbis
- Ribbis of Non Jews and Mumar
- Foreign Currencies & Commodities: Se'ah Bes'eah Applications
- Corporate Lending & Borrowing
- Credit Unions - Ownership in Ribbis Entities
- Credit Unions: Paying Ribbis by Court Order
- Pesika: Deposits & Price Guarantees
- Tarsha- Paying for Credit & Early Bird Specials
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Non Jew's Loan
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Ribbis Loan
- Differentiating Between Expenses & Interest: Defining the Two
- Ribbis in Partnerships
- Ribbis in Contracts - Capital Calls and Late Fees
- Deal Syndication & the Real Estate Process From Negotiation to Closing
- Ribbis as a Knas: Fines & Penalties
- Purchasing Tax Liens and Mortgage Bundles
- Using a Purchased Item When the Sale was Reversed
- Selling Conditional on Reversing the Sale
- Ribbis Responsibilities of Lawyers, Brokers, and Witnesses
- Review of Ribbis Fundamentals
- Hard Money Loans & Heter Iska - Kulo Pikadon; Chatzi Milve
- Heter Iska- The Approach of Reb Moshe Feinstein
- Heter Iska Klali and Loans Specified to be Al Pi Heter Iska
- Ribbis Mukdemes - Ribbis MeUcheres
- Ribbis Devarim
- Defining Ribbis: Gifts, Favours and Charitable Donations

CURRENT YORUCHA CHABUROS

BAL HARBOUR, FL

R' Yakov Tzvi Blejer
Rabbi Zelig Privalsky

BALTIMORE

Khal Ahavas Yisroel Tzemach
Tzedek
Rabbi Dovid Heber
Rabbi Mordechai Shuchatowitz
Rabbi Shaul Elchonon Sofer

BELLE HARBOR, NY

Congregation Bais Yehuda
R' Dovid Semel

BOSTON

Congregation Chai Odom
Rav Dovid Moskovitz

BROOKLYN

Bais Aharon (Felder's)
Rabbi Heshy Wolf

Beis Hamedrash Of Flatbush
Rabbi Tzvi Yaakov Zolty
Rabbi Moshe Arieff

Flatbush Park Jewish Center
Rabbi Eli Moskovitz
Rabbi Yisroel Perelson

Magen Avraham
Rabbi Duvi Bensoissan
Rabbi Eliezer Elbaz

Yad Yosef Torah Center
Rabbi Eddie Kassin

CATSKILL REGION

Tamarack Hills - Ellenville
Rav Dovid Grossman

CHICAGO

Agudas Yisroel of
West Rogers Park
Rabbi Moshe Scheinberg

Shaarei Tzedek Mishkan Yair
Rabbi Reuven Gross
Rabbi Yishai Broner

CINCINNATI

Cincinnati Community Kollel
Rav Meir Minster

CLEVELAND

Beis Doniel
Rabbi Dovid Aron Gross

DALLAS

Congregation Toras Chaim
Rabbi Yaakov Rich

DETROIT

Lakewood Kollel
Rabbi Boruch Miller
R' Eli Blumenkehl

FAIRLAWN

Rabbi David Pardo

FAR ROCKAWAY

Khal Zichron Moshe Dov
Rabbi Ahron Stein

SULITZER BAIT

Sulitzer Bais Medrash

Rabbi Avrohom Hartman

GATESHEAD, UK

Rabbi Dov Oppenheimer

GIBRALTAR

Massias Hall
Rabbi Rafi Bitan

JACKSON

Khal East Veterans
Rabbi Baruch Issac

HOUSTON

Meyerland Minyan
Rabbi Menachem Bressler
Rabbi Shea Lazanga

LAKEWOOD

Bais HaVaad
Rav Dovid Grossman

Bais Medrash Ohev Yisroel

Dayan Shmuel Honigwachs
Reb Shaya Ellinson

Bais Medrash of Chestnut

Rabbi Yosef Greenfeld

Bernath and Rosenberg

Rav Baruch Fried
R' Yossi Schuck
R' Yehoshua Wolf

Bitbean

Rabbi Aryeh Caplan
R' Ephraim Arnstein

Clearstream Chabura

Rabbi Yosef Fund
R' Yitzzy Rosenbaum

Kehal Nachlas Yaakov

Rabbi Mayer Boruch Turin
R' Moshe Netzer

Kehillas Heartstone

Rabbi Zecharia Wiesenfeld
Rabbi Avrohom Ellman

MADISON EXECUTIVE OFFICES

Rabbi Daniel Dombroff

Minyan Avreichim Sefaradi
Rav Ariel Ovadia

LAWRENCE

Greater Five Towns
Chaburah
(In Formation)

Yeshiva Gedolah Ateres Yaakov

Rabbi Yisroel Gold

LOS ANGELES

Bait Aaron Torah
Outreach Center
Rabbi Moshe Nourollah
R' Avraham Hirshberg

Kollel of LA

Rabbi Zalmen Frager

LIDO BEACH

Lido Beach Synagogue
Reb Yakov Lowinger

MARGATE

Young Isreal of Margate NJ
Rabbi Yankey Orimland

MINNEAPOLIS

Minneapolis Kollel
Rabbi Maeier Kutoff
Rabbi Binyomin Stoll

Yeshiva of Minneapolis

Rabbi Binyomin Stoll

MONSEY

Brisker Kollel
Rabbi Michael Illes

Congregation Torah Ufila

Rabbi Moshe Langer

Haverstraw Community

Chabura
Rabbi Tzvi Rubin

Khal Chaye Avraham

Rav Yecheskel Spitzer
Rabbi Eli Moskovitz

Monsey Night Kollel

Rabbi Yisroel Sapirstein
Reb Shimon Marlin

Zichron Yakov

Rabbi Yehuda Russack
R' Simcha Levi

NEW HAVEN

Kollel of New Haven
Rabbi Menachem Prescott

PASSAIC

Rabbi Yaakov Pascal

PHILADELPHIA

Philadelphia Community Kollel
Rabbi Yosef Prupas
Rabbi Yaakov Baum

QUEENS

Congregation Ohr
Bechor Halevi
Rabbi Chaim Schwartz

RIVERDALE

Riverdale Kollel
Rabbi Michael Ghermezian

ST. LOUIS

St. Louis Chabura
Rabbi Eliyahu Chaim Goldstone
Reb Yaakov Klein

STATEN ISLAND

Kehillas Niles
Rabbi Dovid Waldman

TORONTO

Kollel Ohel Yom Tov
Rabbi Chesky Weiss

THORNHILL

Ateres Mordechai
Thornhill Kollel
Rabbi Yosef Rothbart

Kollel Ohr Yosef
Rabbi Eli Kohanano

WATERBURY

Yeshiva Ateres Shmuel
Rabbi Bernstein

WEST HEMPSTEAD

Beis Medrash of
West Hempstead
Rabbi Dov Greer

Young Israel of W. Hempstead

Reb David Felt
Reb Aaron Gershonowitz

WOODMERE

Aish Kodesh
Rabbi Yoni Levin

Kehillas Bnai Hayeshivos

Rabbi Shmuel Witkin

TO CREATE OR JOIN CHABURA CONTACT US

732.232.1412

888.485.VAAD(8223) #302

yorucha@baishavaad.org

baishavaad.org/yorucha

WEEKLY DEDICATIONS & SAREI ELEF

Mr. & Mrs. Michael Abramson - Los Angeles, CA

R' & Mrs. Chaim Gross - Lakewood, NJ

R' & Mrs. Saadia Zakarin - Monsey, NY

R' & Mrs. Yudi Hertzberg - Monsey, NY

R' & Mrs. Avrohom Kohn - Jackson, NJ

Rav & Mrs. Yechiel Becher - Monsey, NY

R' & Mrs. Yossi Wexler - Lido Beach, NY

R' & Mrs. Michael Reiser - Brooklyn, NY

Mr. & Mrs. David Yitzchaki - W. Hempstead, NY

R' & Mrs. Ephraim Ostreicher - Far Rockaway, NY

R' & Mrs. Yaakov Klein - St. Louis, MO

R' & Mrs. Ari Schwartz - Monsey, NY

Mr. & Mrs. Tzvi Meltzer - Kew Gardens, NY

R' & Mrs. Refoel Rockowsky - Monsey, NY

R' & Mrs. Yossi Bauman - Lido Beach, NY

Mr. & Mrs. Steve Milstein - Lido Beach, NY

R' & Mrs. Shimshon Bienstock - Los Angeles, CA

R' & Mrs. Dovid Bloom - Far Rockaway, NY

לכובת זיווג הונן בקרוב
אסתר שיינדל בת שלומית | ברכה אסתר בת דינה

R' & Mrs. Tzvi Rieder - Monsey, NY

R' & Mrs. Ahron Wolfson - Monsey, NY

R' & Mrs. Shumy Reichman, Brooklyn, NY

R' & Mrs. Avi Steinberg - Lido Beach, NY

Mr. & Mrs. Alex Berkovitch - Lido Beach, NY

SPONSOR YORUCHA

& help disseminate this relevant
and engaging platform **for free**

TO THOUSANDS WORLDWIDE!

- Become a Yorucha Founder \$25,000
- Dedicate a Month of Yorucha \$18,000
- Dedicate a Ma'areh Mekomos Booklet \$12,000
- Yorucha Corporate Sponsorship \$10,000
- Ma'areh Mekomos Booklet Distribution \$5,000
- Single Topic Corporate Sponsorship \$2,500
- Sponsor a Week of Yorucha \$1,800
- Sarei Elef \$1,000

JOIN THE YORUCHA INITIATIVE!

888.485.VAAD(8223) #303

yorucha@baishavaad.org

baishavaad.org/yorucha

3 WAYS TO JOIN:

AS AN INDIVIDUAL

Join the national Yorucha chabura together!

Tap into the physical or digital resources via hard copies, web, email and/or whatsapp.

Connect with Bais HaVaad Dayanim and Poskim for any questions you may have, as well as arranging study sessions with a Dayan, setting up a chavrusa, and more.

AS A COMMUNITY

Set up or join a community or shul chabura

Reach out to organize a choshen mishpat chabura in your own shul.

AS A BUSINESS

Set up a Board Room Bais Medrash in your business

Mincha Learning In just 5 minutes a day, before or after Mincha, you can learn short, practical and insightful Business Halachos.

Weekly Lunch & Learn Join a deeper dive into the background of the halachos by understanding the sugya behind the halachos as well.